

Forfatter: Ewald, Johannes

Titel: Udrag fra Herr Panthakaks Historie og Meeninger

Citation: Ewald, Johannes: "Herr Panthakaks Historie og Meeninger", i Ewald, Johannes: *Herr Panthakaks Historie og Meeninger*, udg. af Johnny Kondrup , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, cop. 1988, s. 165. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-ewald01dkval-shoot-idm140540296959104.pdf> (tilgået 06. maj 2024)

Anvendt udgave: Herr Panthakaks Historie og Meeninger

I sit anlæg er *Herr Panthakaks Historie* et modstykke, en antitese til *Candide*. Vi har i begge fortællinger at gøre med en ung, troskyldig europæer, der opdrages i en færdig, altomfattende anskuelse af verden. Og begge sendes de af en ironisk fortæller ud i verden for at få realiteterne at mærke. Men i modsætning til den unge westfaler er sønderjyden blevet præpareret med pessimisme. Af sin skinhellige, pietistiske moder har han først lært, at verden er ond, og at menneskene handler ondt mod hinanden, ikke fordi de ikke kan indse, hvad der er godt, men fordi de *vil* det onde. Moderen, der til trods for sin fromhed omgiver sig med hellige elskere, er selv et levende argument for teorien.